

OUDDORP - Zeven kilometer naar het dorp. Dat is een heel eind als je op klompen naar school moet. Leen Mastenbroek heeft het niet meegemaakt, maar zijn vader wel. En zijn vrouw liep het hele stuk met de kinderwagen, heen en weer naar Ouddorp. Vissershoeek is een afgelegen locatie, niet ver van de vuurtoren en waar nu de Brouwersdam ligt. Leidingwater is er pas sinds het midden van de jaren zeventig. Het aardgas kwam nog later en de riolering is pas een jaar of vijf geleden aangelegd.

Bloemzaadteelt is prachtig, maar je portemonnee hangt altijd buiten Boerderij Vissershoeek, Ouddorp

Door Kees van Rixoord

Leen Mastenbroek heeft bijna zijn hele leven op de boerderij gewoond en gewerkt. Hij is er ook geboren. Pas recent, genoodzaakt door de naweeën van een hersenbloeding, is hij met zijn vrouw verhuisd naar een zorgapartement in het dorp. Handig, al die voorzieningen in de buurt. Dat was op Vissershoeek dus wel anders.

Een sprookje

Mastenbroek, die in zijn jonge jaren nog koewachter is geweest, hield zich vele jaren bezig met bloemzaadteelt. "Prachtig was het. Een sprookje. Helaas is er niet veel over van die teelt. Er zijn misschien nog twee of drie boeren over die bloemzaad telen. Wij hadden wel 35 soorten: Oost-Indische kers, slaapmutsjes, viooltjes... Je had er veel werk aan, alles gebeurde met de hand. Je moet het aanvoelen. Het was een liefhebberij, mijn werk was mijn hobby. Al is het ook wel leuk als je er wat aan verdient. Maar: één onweersbui en alles is weg. Je portemonnee hangt altijd buiten." Hij werkte op contract voor zaadhandelaars in Noord-Holland en Groningen. Een baantje als hovenier leverde extra inkomsten op.

Er was een tijd dat er ook paarden en koeien op Vissershoeek waren. De koeien deed Mastenbroek de deur uit om een forse investering in een melktank te ontlopen. Uien telen vond hij niet interessant; "Na vijf jaar is je land uitgeput."

Buren

Vissershoeek is een grote boerderij. Zowel het woonhuis als de schuur is in tweeën gedeeld. Leen Mastenbroek en zijn vrouw woonden 54 jaar aan de voorkant. Daarachter was het

huis van de buren, die ook tot de familie behoren. De afgelegen boerderij is namelijk al generaties lang in bezit van de familie Mastenbroek. De geschiedenis van dit geslacht op deze plaats gaat terug tot de eerste helft van de negentiende eeuw. De boedelscheiding - met inbegrip van de boerderij zelf dus - dateert van 1876. "Eerst woonden er broers, toen neven en nu achterneven."

Aanlegplaats

De boerderij is bijna drieënhalve eeuw oud. Vissershoeek is gebouwd in 1675. Daarmee is het een van de oudste boerderijen op Goeree-Overflakkee. De stichter koos een goede plaats: op het punt waar de brede duinenrij overging in de Zuidzeedijk van het West-Nieuwe Land. In die tijd was er nog geen vissershaven in Ouddorp. Niet ver van de boerderij konden de vissers toch aanmeren, door hun kleine schepen met platte bodem op het strand te trekken. Dit zou een verklaring kunnen zijn voor de naam van de boerderij.

"Een haven was het niet, meer een luittehoek. Schepen meerden er ook wel aan als er storm was", vertelt mevrouw Mastenbroek-Bosland. "Nee, je kunt er niets meer van zien." Wel kun je vanaf Vissershoeek in kor-

te tijd naar de zee wandelen, door het duingebied De Vrijheid. Sinds de jaren zeventig is hier veel veranderd. De Brouwersdam is aangelegd en niet ver van de boerderij loopt een fietspad richting Schouwen-Duiveland.

Authentiek

Vissershoeek is grotendeels authentiek. "Er is niet veel aan gesleuteld." De monumentale gevel is nooit veranderd. Er is nog altijd een kelder met een opkamer. Ook de schuren staan er nog. En het bakhuis, waarin de moeder van Leen Mastenbroek melk karnde en later de was deed. "In de zomer woonden ze er wel", zegt mevrouw Mastenbroek, "maar dat hebben wij nooit gedaan." De balken van het dak zijn nog altijd de balken van 1675.

Het huis was charmant, maar, ondanks modernisering en bin-nen, niet helemaal aangepast aan de wooneisen van deze tijd. "We hadden wel eens regenwater binnen. En het kon binnen net zo hard sneeuwen als buiten, vooral als er van die stuifsnieuw naar beneden kwam." Deze ongemakken wogen echter niet op tegen de bekoring van de plek, de vrijheid, het buitenleven en de bloemen. "Je raakt ermee vergroeid."

Het witte gebouwtje is het bakhuis.

Visser of Visscher?

De naam Vissershoeek zou te verklaren zijn uit de aanwezigheid van de aanmeerplaats voor vissers op het strand. In 'Veldnamen en boerderijen', het standaardwerk van Sociétéit Rethorica dat in 2003 verscheen, staat ook een andere verklaring voor de naam van de eeuwenoude boerderij. De schrijver vindt die logischer: "De eigenaresse van Vissershoeek is in 1723 Juffrouw Blasina Bormans, weduwe van Quirin de Visscher en wat lijkt dan logischer dan dat de naam afgeleid is van die familienaam."

Een van de bewoners van Vissershoeek, decennia geleden.

Bloemzaadteelt op Goeree

Tot in de jaren tachtig van de vorige eeuw hield zo'n 75 procent van de agrariërs op de kop van het eiland zich bezig met bloemzaadteelt. Dat is sterk verminderd, mede door concurrentie van boeren uit Oost-Europa en Afrika. Daardoor is de bloemenpracht rondom Ouddorp afgenomen. Toch staan ze tussen juni en eind september nog wel op de velden, de bloeiende ijsbloemen, papavers, lobelia's, klapprozen, haagbloemen, de soorten die Mastenbroek noemt en nog tal van andere bloemen.

De bloemzaadteelt is intensief en komt dus goed tot zijn recht op de kleine akkers op Goeree. Op een minimaal oppervlak tot een maximaal rendement zien te komen - daar is het de landbouwers op dit deel van het eiland van oudsher om te doen. Met de teelt van bloemzaad lukte dat altijd goed, ook omdat de zon hier vaker schijnt en er minder regen valt. Daar komt nog bij dat de grond relatief arm is in de 'strandpolders': van armoe gaat de bloem bloeien, waardoor deze goed en zaad levert, in grote hoeveelheden.

Het bloemzaad wordt op contractbasis geteeld voor zaadkweekbedrijven. Uiteindelijk komt het zaad in zakjes op de markt. Sommige bloemzaden worden ook verwerkt in geneesmiddelen en cosmetica.

In het 'Jaar van de Boerderij' staat onze medewerker Kees van Rixoord iedere maand stil bij één van de markante boerderijen, die er op Goeree-Overflakkee te vinden zijn. Deze maand is het de beurt aan de boerderij Vissershoeek in Ouddorp.